

Billund
kommune

Billund Kommune

Oplæg til bolighandleplan

På ældre- og handicapområdet

Indhold

1	Indledning	1
1.1	Baggrund	1
1.2	Formål	1
2	Sammenfatning	3
2.1	Grundlaget for en handlingsplan	3
2.2	Oplæg til handlingsplan	4
3	Den nuværende situation	6
3.1	Boliger på ældreområdet	6
3.2	Boliger på handicap- og psykiatriområdet	9
4	Udviklingstendenser	11
4.1	Aspekt 1: Den demografiske udvikling	11
4.2	Aspekt 2: Særligt om demensboliger	15
4.3	Aspekt 3: Særligt omkring korttidsboliger	16
4.4	Aspekt 4: Større plejecentre	18
4.5	Aspekt 5: Handicap- og psykiatriboliger	20
5	Scenario for den fremtidige struktur	21
5.1	Om scenariet	21
5.2	Grundscenariet: Effektivitet og kvalitet	22
5.3	Perspektiver på grundscenariet	24

Indledning

1.1 Baggrund

I 2009 blev der gennemført boliganalyse på ældre- og handicapområdet i Billund Kommune. Analysen omfatter en statusopgørelse vedrørende en række relevante oplysninger om den nuværende kapacitet og struktur for kommunens boliger inden for ældre- og handicapområdet.

Nærværende *oplæg til bolighandlingsplan* er en opsamling på de konklusioner, som kan fremhæves på grundlag af den gennemførte statusanalyse i 2009. Der er endvidere gennemført interviews med fagchefer inden for områderne Træning, Aktivitet og Pleje samt Tilbud til udviklingshæmmede. Oplægget til bolighandlingsplanen er udarbejdet i et samarbejde mellem Bascon og Billund Kommunes styregruppe for Boliganalysen.

Boliganalysen giver anledning til at rette fokus på aspekter, som bør prioriteres i planlægningen af kapacitet og struktur for boliger på ældre- og handicapområdet. Aspekterne omfatter potentialet ved samling af korttidsboliger i en samlet enhed, etablering af specialcenter for demens samt konsekvenser på længere sigt af et stigende antal ældre.

Det skal indledningsvist gøres opmærksom på, at der er usikkerhedsfaktorer forbundet med at foretage en analyse, der rækker 10 år frem i tiden. Vurderingen af det fremtidige behov for boliger på ældre- og handicapområdet baserer sig på kommunens befolkningsprognose, mens faktorer som stigende levealder, bedre sundhed, bedre viden om diagnosticering og sygdomsbehandling, livsstilssygdomme, velstandsforhold påvirker andelen af ældre, der har behov for en ældre- eller plejebolig i fremtiden.

Endelig skal der gøres opmærksom på, at der er behov for supplerende analyser, før der kan udarbejdes en egentlig handlingsplan.

1.2 Formål

Formålet med nærværende oplæg til bolighandlingsplan er at drage konklusioner af den gennemførte boliganalyse med henblik på, at Boliganalysen giver anledning til 3 spørgsmål:

- Har Billund Kommune det rette antal boliger på ældre- og handicapområdet i dag og fremadrettet?

- Er det de rigtige boligtyper?
- Har boligerne den rette placering?

Formålet med dette oplæg til en bolighandlingsplan er at besvare spørgsmålene. Dels ud fra den nuværende situation og dels i et udviklingsperspektiv.

Oplægget til handlingsplan danner således grundlag for udarbejdelse af en konkret bolighandlingsplan, som kan danne grundlag for planlægningen af den fremtidige kapacitet og struktur for boliger på ældre- og handicapområdet.

Sammenfatning

2.1 Grundlaget for en handlingsplan

For at komme frem til en bolighandlingsplan er det nødvendigt med en vurdering af den nuværende situation og den fremtidige udvikling. Oplægget til bolighandlingsplanen er i realiteten svaret på spørgsmålet *Har Billund Kommune det rette antal boliger på ældre- og handicapområdet i dag og fremadrettet, er det de rigtige typer, og er de placeret rigtigt?*

Det korte svar på spørgsmålet er *Ja – nogenlunde men...*

Det interessante er hvad *men* dækker over. I dag kan efterspørgslen håndteres med de eksisterende boliger. Imidlertid er der også både skævheder i den geografiske fordeling af behovet og begrænsninger i egnethed ved flere af boligerne.

Set i et fremadrettet perspektiv forstærkes skævheden i form af den geografiske efterspørgsel, og de begrænsninger flere af boligerne har. Samtidig er der en række tendenser, der betyder, at den nuværende struktur ikke giver optimal drift og optimal kvalitet. Fremadrettet peges på 5 perspektiver:

1. Den demografiske peger på, at efterspørgslen stiger mest – og medfører dermed en koncentring af efterspørgslen i Billund og Grindsted.
2. I fremtiden vil behovet for særlige demensboliger stige.
3. I forhold til korttidsboliger peges der på effektivitets- og kvalitetsgevinster ved en centralisering af tilbuddet.
4. Større enheder giver bedre muligheder for driftsoptimering og giver samtidig bedre muligheder for at højne kvaliteten i tilbuddet.
5. På sigt opstår et hidtil begrænset behov, nemlig plejeboliger til de ældre udviklingshæmmede, der i dag bor i bofællesskab.

For hvert af disse aspekter findes forskellige handlemuligheder. Handlemulighederne er de løsninger, der isoleret set kan tænkes i forhold til de forskellige udfordringer og potentialer. For at komme frem til et egentligt oplæg til en bolighandlingsplan er det nødvendigt at prioritere mellem de forskellige løsningsmuligheder.

2.2 Oplæg til handlingsplan

Oplægget til bolighandlingsplanen er i realiteten et af mange scenarier for, hvordan Billund Kommune kan indrette boligstrukturen på ældre- og handicapområdet. Det scenario, der her foreslås, er baseret på en overordnet forudsætning om, at større enheder er mere effektive og kan præstere en bedre kvalitet i tilbuddet. Derudover prioriteres udfordringerne/potentialerne således, at der først sættes fokus på problematikkerne omkring korttidsboliger og boliger særligt egnet til demente, hvorefter fokus rettes mere generelt mod kapacitet. Ændres de overordnede forudsætninger og/eller prioriteringen, vil scenariet formentligt også ændre karakter.

Scenariet består overordnet af følgende elementer:

- Etablering af særligt specialiserede demensafsnit på Fynsgade Plejecenter
- Etablering af center for korttidsboliger på Sydtoften Plejecenter
- Nedlæggelse af 4-5 plejecentre
- Etablering af erstatningskapacitet på Sydtoften Plejecenter og Billund Plejecenter
- Etablering af plejeboliger til ældre udviklingshæmmede
- Behov for udvidelse af kapaciteten med ca. 12-36 plejeboliger i 2019 dækkes ved nybyggeri i Billund eller Grindsted.

Disse elementer kan sættes ind i følgende tidsperspektiv:

Kort sigt 2010-2013:

- Fynsgade Plejecenter omdannes gradvist til et demenscenter. Omdannelse, sker efterhånden som de eksisterende plejeboliger frigøres. Forholdsvis hurtigt overgår de 18 enheder fra Billund Plejecenter til Fynsgade demenscenter. De 18 boliger på Billund Plejecenter kan uden videre overgå til plejeboliger.
- Der etableres 22 korttidsboliger på Sydtoften. Om der skal ske en omdannelse af de eksisterende plejeboliger til korttidsboliger og i stedet etableres nye plejeboliger, afhænger af en konkret vurdering.
- I det omfang der er behov for midlertidig plejeboligkapacitet, som følger af omdannelse af plejeboliger på Sydtoften Plejecenter og Fynsgade

Plejecenter, kan 8 ældreboliger forholdsvis let omdannes til plejeboliger på Frihavnen i Vorbasse.

- Efterhånden som behovet opstår, etableres plejeboliger til ældre udviklingshæmmede. Behovet forventes at stige med ca. 8 boliger, men udviklingen følges nøje.

Mellemlang sigt: 2014-2021 (kommuneplanens tidshorisont)

- Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter i Krogager, Mødestedet i Grindsted og Frihavnen i Vorbasse nedlægges. Erstatningskapacitet svarende til ca. 80 plejeboliger etableres i relation til Sydtoften Plejecenter og Billund Plejecenter.
- Det skønnede behov for udvidelse af kapaciteten med ca. 12-36 plejeboliger i 2019, følges nøje og dækkes ved nybyggeri i Billund og/eller i Grindsted

Lang sigt:

- Kapaciteten følges nøje og tilpasses i overensstemmelse med de overordnede målsætninger.

Den nuværende situation

I Boliganalysen på ældre- og handicapområdet gives et statusbillede af struktur og kapacitet. I analysen findes også en del af svarene på de tre spørgsmål, der blev stillet i afsnit 1.2, nemlig den del af svarene der forholder sig til den nuværende del. I de følgende tre afsnit fremhæves de dele af boliganalysen, der forholder sig til spørgsmålene: *Har Billund i dag det rette antal boliger på ældre- og handicapområdet? Er det den rigtige type? Og har de den rigtige geografiske placering?*

Overordnet kan spørgsmålene besvares med et 'ja nogenlunde'. I realiteten må spørgsmålet brydes op, og i det følgende besvares spørgsmålet først på ældreområdet og derefter på handicap- og psykiatriområdet. For hvert af områderne skelnes mellem forskellige boligtyper.

3.1 Boliger på ældreområdet

Billund Kommune har i dag 8 plejecentre. Derudover er et friplejehjem under etablering i Filskov, som på længere sigt forventes at få en kapacitet på op til 36 boliger. De kommunale Plejecentre udgør tilsammen en kapacitet på 213 plejeboliger og 28 korttidsboliger. Billund Kommune har endvidere anvisningsret til 156 ældreboliger.

Distrikt	Plejecenter	Plejeboliger	Ældreboliger	Korttidsboliger	I alt
Sdr. Omme	Omme Centret	30	18	4	52
Fynsgade	Fynsgade Plejecenter	35	32	3	70
Mødestedet	Mødestedet	27	10	3	40
Sydtoften	Sydtoften Plejecenter	28	40	2	70
Hejnsvig	Hejnsvig Plejecenter	24	6	1	31
Krogager	Engbo Plejecenter	14		2	16
Billund	Billund Plejecenter	43	42	11*	96
Vorbasse	Frihavnen	12	8	2	22
I alt		213	156	28	397

Note: 9 af de 11 korttidsboliger på Billund Plejecenter er genoptræningspladser i Gnisten

Tabel: Antal boliger på ældreområdet i Billund Kommune, 2009.

3.1.1 Plejeboliger

Boliganalysens statusopgørelse peger på, at det nuværende antal plejeboliger overordnet matcher den nuværende efterspørgsel.

Der kan ikke konstateres et usædvanligt pres på ventelisten til plejebolig¹. Ventelisten peger dog særligt på, at efterspørgslen efter plejeboliger er højere i Grindsted i forhold til kommunens andre områder. Samtidig viser ventelisten en forholdsvis høj efterspørgsel efter demensboliger.

Overordnet set kan det konstateres, at der er en ensartet og samlet set relativ høj belægningsprocent for plejeboligerne. Der er dog vanskeligheder ved at udleje plejeboliger på Hejnsvig Plejecenter og Engbo Plejecenter, hvilket bl.a. kædes sammen med utilstrækkelige pladsforhold på badeværelserne.

Boliganalysens vurdering af plejeboligernes egnethed peger endvidere på, at der er behov for at foretage en nærmere vurdering af plejeboliger på Omme Centret, Mødestedet, Hejnsvig Plejecenter samt Engbo Plejecenter, hvor flere plejeboligerne ikke vurderes egnede til stærkt plejekrævende beboere. I boliganalysen blev boligernes egnethed opgjort, og af denne opgørelse fremgår det...

- ... at der på Engbo Plejecenter 4 plejeboliger med begrænset egnethed
- ... at der på Fynsgade Plejecenter 1 plejebolig med begrænset egnethed
- ... at der på Hejnsvig Plejecenter er 7 plejeboliger med begrænset egnethed
- ... at der på Omme Centret er 6 plejeboliger med begrænset egnethed
- ... at der på Mødestedet er 8 plejeboliger med begrænset egnethed

Konkluderende kan spørgsmålene besvares med, at antallet af plejeboliger i kommunen overordnet set er passende, men at boligerne muligvis kunne være placeret mere hensigtsmæssigt, og at en del af plejeboligerne har en begrænset egnethed.

3.1.2 Korttidsboliger

Billund Kommune råder over 28 korttidsboliger, der er geografisk jævnt fordelt på kommunens plejecentre med den største koncentration på 11 korttidsboliger på Billund Plejecenter (9 af disse er genoptræningspladser på Gnisten).

Hvis der laves en sammenligning med udvalgte kommuner, har Billund Kommune relativt mange korttidsboliger. En stor del af disse korttidsboliger har dog en begrænset egnethed, hvilket betyder, at en given korttidsbolig ikke nødven-

---

1 Der ikke er borgere på garantiventelisten. Borgere på den specifikke venteliste er visiteret til en ældre- eller plejebolig, men ønsker en bolig et specifikt sted.

digvis kan dække et konkret behov. Det skønnes, at den nuværende kapacitet nogenlunde svarer til den nuværende efterspørgsel. Ser man på anvendelsesgraden af visse af kommunens korttidsboliger, indikerer denne en vis rummelighed i kapaciteten. Denne rummelighed dækker dog i høj grad over den begrænsede egnethed, hvilket gør, at en korttidsbolig kan stå tom, selvom der er et behov for en korttidsbolig, netop fordi den pågældende korttidsbolig ikke er egnet til det konkrete behov. I boliganalysen er den begrænsede egnethed opgjort til:

- 2 korttidsboliger med begrænset egnethed på Engbo Plejecenter
- 3 korttidsboliger med begrænset egnethed på Fynsgade Plejecenter
- 1 korttidsbolig med begrænset egnethed på Hejnsvig Plejecenter
- 4 korttidsboliger med begrænset egnethed på Omme Centret
- 1 korttidsbolig med begrænset egnethed på Mødestedet

Samtidig viser boliganalysens opgørelse, at nogle korttidsboliger i visse tilfælde er venteplass for en egentlig plejebolig. Der er i Billund Kommune sat fokus på at reducere længden af borgernes ophold i korttidsbolig, hvilket principielt frigør kapacitet.

I forhold til korttidsboliger er svaret på spørgsmålene, at antallet svarer nogenlunde til efterspørgslen, men at korttidsboligerne i flere tilfælde er af en type, der begrænser egnetheden til visse målgrupper.

3.1.3 Ældreboliger

Billund Kommune har anvisningsret til 156 ældreboliger, hvilket svarer til en dækningsgrad på 3,6 %. Billund Kommune har flere ældreboliger end de kommuner, der er fortaget sammenligning med.

Det vurderes, at der ikke er pres på efterspørgslen efter kommunens ældreboliger, idet ventelisten til ældrebolig har været stabil, samt at der er ledige ældreboliger i kommunen. Ventelisten indikerer en skævhed i efterspørgslen, således at efterspørgslen efter ældreboliger er særlig høj i Grindsted. Dette understreges endvidere af, at der er problemer med at udleje 6 ældreboliger på Bakkevej i Hejnsvig. Udlejningsproblemet har den konsekvens, at Billund Kommune skal betale huslejen til boligselskabet.

Svaret på spørgsmålet er, at Billund Kommune i hvert fald har nok ældreboliger, og at der i visse områder faktisk er for mange ældreboliger.

3.2 Boliger på handicap- og psykiatriområdet

Billund Kommune råder over følgende boliger på handicap- og psykiatriområdet:

Navn på tilbud	Plejeboliger (med døgn-dækning)	Ældreboliger (uden døgn-dækning)	Kort-tidsboliger	I alt
Bo-Grindsted "Lindegården"	9 ²		1	10
Bo-Grindsted Sydtoften 381	17			17
Bo-Grindsted "Lyngsø"		8		8
Sydtoften 10-28		9		9
Bofællesskab 1		5		5
Bofællesskab 2 "Stjerneskuddet"		5		5
Bofællesskab 3 "Nordstjernen"		5		5
Vorbasse Bofællesskab		4		4
I alt	23	36	1	63

Boligerne er geografisk placeret med 59 boliger i Grindsted og 4 i Vorbasse.

Boliganalysen peger på, at det nuværende antal boliger til udviklingshæmmede svarer til den nuværende efterspørgsel.

Det er samtidig vurderingen, at boligernes nuværende størrelse og indretning er hensigtsmæssig i forhold til de nuværende beboere (samtidig understreges det, at boligerne har en karakter, der hurtigt kan gøre dem ikke-egnet, hvis der f.eks. opstår et særligt plejebehov). Boligerne har en hensigtsmæssig placering i Grindsted og Billund i forhold til nærhed til væresteder samt byernes øvrige udbud af aktiviteter og plejetilbud.

Boliganalysen peger på, at der kan forventes en stigende andel af ældre psykisk udviklingshæmmede, der på kortere sigt får brug for en plejebolig.

Billund Kommune har i dag ikke selv botilbud på psykiatriområdet, men visiterede i 2009 20 borgere til psykiatrisk botilbud uden for kommunen. Boliganalysen har ikke omfattet en vurdering af disse botilbud og boligerne er derfor ikke omfattet af nærværende oplæg til bolighandlingsplan.

² Af de 9 plejeboliger er de 3 enkeltmandsprojekter.

Svaret på spørgsmålene er, at Billund Kommune har en kapacitet, der modsvarer efterspørgslen. En del af svaret er selvfølgelig baseret på, at Billund Kommune fortsat visiterer til botilbud på psykiatriområdet uden for kommunen. Selv om kapaciteten og boligtyperne matcher behovet i dag, understreges det, at boligerne har en karakter, der kan betyde egnethedsproblemer i fremtiden i forhold til beboere med behov for pleje.

Udviklingstendenser

I det følgende beskrives en række aspekter, som vurderes at få indflydelse på efterspørgslen efter boliger på ældre- og handicapområdet i fremtiden. Aspekterne omfatter:

1. Den demografiske udvikling
2. Særligt om demensboliger
3. Særligt om korttidsboliger
4. Større plejecentre
5. Handicap- og psykiatriområdet.

4.1 Aspekt 1: Den demografiske udvikling

Den demografiske udfordring i Billund Kommune er i stil med den, der opleves overalt i Danmark. I løbet af de kommende år vil andelen af ældre vokse. Fra 2009-2019 forudsiger befolkningsprognosen³ for Billund Kommune en stigning på ca. 25 % i gruppen af borgere over 65 år (fra ca. 4.300 til ca. 5.400). I samme periode forventes gruppen af borgere over 80 år at stige med godt 17 % (fra ca. 1.200 til ca. 1.400). Typisk føre alderen til øget sygdomsbelastning og nedsat funktionsevne, og alt andet lige vil en stigning i andelen af ældre også medføre en stigning i antallet af ældre, som er plaget af sygdom og/eller nedsat funktionsevne.

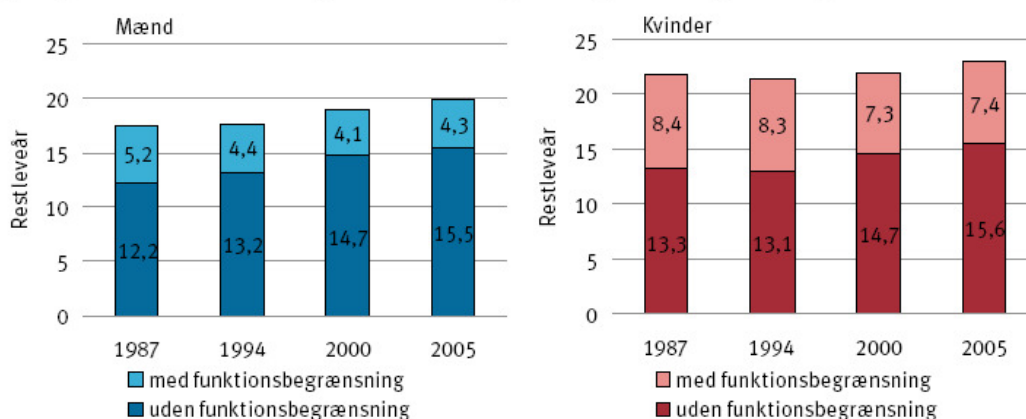
Trods den alt andet lige betragtning, der blev givet ovenfor, vil stigningen i antallet af ældre ikke nødvendigvis blive modsvaret af en stigning i efterspørgslen efter pleje- og ældreboliger. Erfaringen viser nemlig, at de ældres funktionsevne efterhånden bliver bedre og bedre. Som det fremgår af nedenstående figur, der angiver udviklingen i ældres restlevetid fra 1987 til 2005 for både mænd og

---

³ I Boliganalysen er anvendt Billund Kommunes Befolkningsprognose 2007. På nuværende tidspunkt foreligger en nyere befolkningsprognose, og dennes karakter er vurderet i forhold til prognosen fra 2007. I prognosens første halvdel frem mod ca. 2017-2018 er forskellen på de to prognoser minimal og uden betydning for resultaterne af boliganalysen. I den sidste halvdel af prognosen afviger den nye prognose fra den gamle, således at andelen af 80+ årige bliver større. I 2019 forudsiger den nye prognose 46 flere 80+ årige, hvilket svarer til knap 4 % flere end den anvendte prognose. Afvigelser i denne størrelsesorden har ingen praktisk betydning for resultaterne, da der i forvejen er en usikkerhedsmargen. Det centrale er, at udviklingen følger samme tendens, blot med en anelse kraftigere stigning.

kvinder, gælder det at de lever længere samtidig med at de har færre år med funktionsbegrænsninger.

Figur 2.3.1 Antal restleveår med og uden funktionsbegrænsning for 60-årige mænd og kvinder.

Kilde: Personlig kommentar fra Brønnum-Hansen H.

Kilde: "Ældrebefolkningens sundhedstilstand i Danmark", Sundhedsstyrelsen 2010.

Modsat gælder det samtidig, at stadigt flere mennesker lever med langvarige sygdomme og livsstilssygdomme, som er betinget af rygning, kost, alkohol og fysisk inaktivitet.

Generelt er det altså meget svært at sige noget om, hvordan efterspørgslen efter ældreboliger og plejeboliger udvikler sig. Effekterne er modsatrettede og udvikler sig formentligt også med forskellige hastigheder. Nedenfor vurderes effekten af den demografiske udvikling på de forskellige boligtyper.

4.1.1 Plejeboliger

På den ene side medfører et stigende antal ældre alt andet lige en stigende efterspørgsel efter plejeboliger. Foretages en fremskrivning af den nuværende frekvens, vil der blive behov for i alt ca. 249 plejeboliger i 2019, hvilket svarer til en stigning på ca. 36 plejeboliger.

På den anden side må efterspørgslen efter plejeboliger forventes at stige relativt mindre. Til trods for at levetiden hele tiden bliver længere, forkortes tiden med nedsat funktionsevne samtidig med, at der udvikles bedre sygdomsbehandlingsmetoder, og at en generel tendens er et ønske om at leve længere i egen bolig.

Det er vanskeligt at forudsige præcist hvad det betyder for efterspørgslen efter plejeboliger. I nedenstående tabel er opstillet en forudsætning om, at efter-

spørgslen på den ene side følger befolkningsudviklingen, og på den anden side falder med 10 %, som følge af de ovenfor beskrevne effekter.

	2009	2014	2019
Antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad (18,3 %)	213	228	249
Antal plejeboliger, fald i efterspørgslen på 10 %	213	205	225

Et perspektiv, der understøtter forudsætningen om effekter, der modvirker den generelle stigning i antallet af ældre er, at ventelisten til en plejebolig i Billund Kommune ikke er steget de seneste år til trods for, at antallet af ældre i kommunen er steget. Der er med andre ord ikke nødvendigvis en entydig sammenhæng mellem flere ældre og større behov for plejeboliger i fremtiden.

På grundlag af ovenstående sondring skønnes det at der i 2019 vil behov for yderligere ca. 12-36 plejeboliger i Billund Kommune. Det anbefales derfor, at kapaciteten på plejeboligområdet i Billund Kommune først øges, når der kan konstateres en øget efterspørgsel.

Befolkningsprognosen viser desuden, at stigningen i antallet af ældre er skævt fordelt i forhold til kommunens forskellige plejedistrikter. Udviklingen forventes at være stærkest Billund og Grindsted. I de øvrige områder er udviklingen mere moderat eller ligefrem faldende – f.eks. i Hejnsvig, Sdr. Omme og Krogager, hvor prognosen forudsiger faldende antal ældre i aldersgruppen over 80 år.

Den forventede udvikling i efterspørgslen efter plejeboliger, dækker altså over en skævhed i forhold til kapacitet og efterspørgsel. Svaret på spørgsmålene er altså som følge af den befolkningsmæssige udvikling forventes derfor at være størst i distrikterne Billund, Sydtoften og Fynsgade, mens den forventes stagnerende eller svagt faldende i de øvrige distrikter.

4.1.2 Korttidsboliger

Behovet for korttidsboliger afhænger ligesom plejeboligerne af den demografiske udvikling samt af udviklingen i de ældres generelle sundhedstilstand. Vurderingen af det fremtidige behov skal endvidere sammenholdes med, at der er sat fokus på at skabe større flow i korttidsboligerne.

I nedenstående tabel er foretaget en fremskrivning af den nuværende dækningsgrad for korttidsboliger samt en fremskrivning, der er baseret på den samme forudsætning som i afsnit 4.1.1, hvor den demografisk bestemte stigning i efterspørgslen modsvarer af et generelt fald på 10 % som følge af de beskrevne effekter.

	2009	2014	2019
Antal korttidsboliger ved uændret dækningsgrad (2,4 %)	28	30	33

Antal korttidsboliger ved fald i efterspørgslen på 10 %	28	27	29
---	----	----	----

Med den nævnte forudsætning skønnes det, at den nuværende kapacitet svarer til det fremtidige behov. Hertil kommer de overvejelser omkring egnethed, der blev præsenteret i afsnit 3.1.2. Det skal desuden bemærkes, at der i denne analyse ikke er foretaget overvejelser omkring et evt. fremtidigt behov for akutpladser.

I forhold til korttidsboliger er svaret på spørgsmålene stillet i afsnit 1.2, at kapaciteten svarer til det fremtidige behov, men at begrænsninger i egnetheden betyder, at kapaciteten ikke udnyttes optimalt.

4.1.3 Ældreboliger

At andelen af ældre er stigende, er ikke ensbetydende med at der bliver et stigende pres på ældreboliger. En generel tendens har de seneste år været, at ældre bliver længere tid i egen bolig. Når det sammenholdes med, at nye almene boliger i dag indrettes som ældrevenlige, forventes der ikke umiddelbart at blive et større pres på ældreboliger i fremtiden. Det anbefales dog samtidigt at følge udviklingen nøje.

Svaret på spørgsmålet stillet i afsnit 1.2 er, at der som udgangspunkt ikke forventes at blive behov for flere ældreboliger i fremtiden. Den skæve demografiske udvikling på, at der muligvis kan forventes yderligere udlejningsproblemer i forhold til visse af kommunens ældreboliger.

4.1.4 Løsningsmuligheder

Ovenfor beskrives en forventet situation, hvor kapaciteten i store træk svarer til det forventede fremtidige behov. Når dette er sagt, er placeringen og typerne ikke nødvendigvis optimale. En skæv demografisk udvikling peger på et større behov især i Billund og Grindsted, og dermed et faldende behov andre steder. Samtidig er mange af plejeboligerne og korttidsboligerne begrænset i egnetheden. I forhold til ældreboliger er tendensen formentligt en generel faldende efterspørgsel, som følger af forskellige demografiske og adfærdsmæssige effekter.

En mulig løsning på den fremtidige situation er at **omdanne ældreboliger**. Ældreboligerne kan teoretisk set omdannes til plejeboliger eller almindelige udlejningsboliger. De konkrete muligheder kræver en mere detaljeret undersøgelse af de fysiske rammer, omgivelserne samt juridiske muligheder og økonomiske konsekvenser f.eks. i form af indfrielse af lån mv. Derudover skal perspektiverne i omdannelse af ældreboliger holdes op mod de øvrige aspekter, f.eks. rationalet i at samle plejeboliger i større enheder.

Der peges konkret på omdannelse af de nuværende 8 ældreboliger i tilknytning til Frihavnen Plejecenter i Vorbasse. Disse boliger har en høj egnethed til særligt plejkrævende ældre. Samtidig er boligerne placeret midt i plejecentret, hvilket gør dem uhensigtsmæssige til almindelige boliger. Det langsigtede perspektiv for plejecentret i Vorbasse behandles yderligere i afsnit 4.4.

Der **etableres nye plejeboliger med høj egnethed**, som erstatning for plejeboliger med lav egnethed. De nye plejeboliger etableres i form af nybyggeri, enten som udvidelse af eksisterende plejecentre eller som et samlet nyt plejecenter. Den konkrete løsning skal findes ved nærmere analyser af mulighederne ved at udvide de eksisterende plejecentre. For at understøtte den demografiske udvikling etableres nye plejeboliger i Grindsted eller Billund. Perspektivet omkring placeringen af de fremtidige plejeboliger behandles mere detaljeret i afsnit 4.4.

Løsningsmuligheder vedrørende korttidsboliger fremgår i afsnit 4.3.

4.2 Aspekt 2: Særligt om demensboliger

4.2.1 Flere demente i fremtiden

Det er forventningen, at antallet af ældre demente vil stige i større takt end den generelle stigning i antallet af ældre. Nationalt Videncenter for Demens har foretaget en fremskrivning af forekomsten af demens, der angiver, at antallet af demente i Billund Kommune i aldersgruppen 80+ årige vil stige med knap 30 % i 2020.

En dement ældre stiller særlige krav til plejeboligens indretning samt plejecentrets fysiske rammer i øvrigt. For det første er der i en demensbolig et større behov for fællesområder i forhold til privatområder, idet demente ofte opholder sig der. For det andet er der behov for personale med særlige kompetencer. For det tredje er det erfaringen at det er hensigtsmæssigt at adskille svært demente borgere med voldsom udadreagerende adfærd – både i forhold til andre ældre med plejebenhov og i forhold til omgivelserne generelt.

Et stigende behov for plejeboliger egnet til demente gør det nødvendigt at etablere flere af disse, mens de særlige fysiske krav til en demensbolig, gør at demensboliger skal etableres i større enheder. De større enheder er hensigtsmæssige af flere årsager. For det første vil større enheder i højere grad kunne fremme de særlige kompetencer personalet skal have i forhold til målgruppen. For det andet vil der lettere kunne etableres den nødvendige afskærmning og adskillelse i forhold til øvrige beboere i plejeboligerne.

4.2.2 Behovet for demensbolig

Billund Kommune har i dag skærmede plejeboliger til demente, hvoraf 18 er placeret på Billund Plejecenter (Værestedet), men der er 7 boliger til demente Fynsgade Plejecenter og 6 boliger til demente på Omme Centret. Boliganalysens optælling af målgrupper blandt de nuværende beboere i plejeboligerne angiver at ca. en tredjedel har diagnosen demens, mens en lidt mindre andel af borgere i korttidsbolig lider af demens.

Baseret på udviklingen i antallet af ældre og forventningen om øget forekomst af demens skønnes det, at der på 10 års sigt vil blive behov for at udvide antallet af skærmede demensboliger med 7-10 skærmede boliger. Det anbefales samtidigt, at følge udviklingen af demente med henblik på løbende tilpasning af kapaciteten af afskærmede demensboliger.

Som det fremgår af efterfølgende afsnit om korttidsboliger, bør det overvejes at placere op til ca. 6 korttidsboliger til demente i tilknytning til et demensafsnit.

4.2.3 Løsningsmuligheder

Der er principielt tre muligheder for at imødekomme forventningen om behovet for et større antal af skærmede demensboliger.

Den ene mulighed er at udvide antallet af demensboliger i begge nuværende demensafsnit på Fynsgade Plejecenter og Billund Plejecenter. Udvidelsen af demensafsnittene indebærer, at antallet af almindelige plejeboliger på de to plejecentre reduceres, og denne løsning skal altså holdes op i forhold til de øvrige tiltag.

Det er en anden mulighed at samle alle afskærmede demensboliger på ét plejecenter i kommunen. Det vurderes hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i et af de 2 nuværende demensafsnit. Der peges på Fynsgade Plejecenter, idet der her i dag er et dagcenter for demente. Det vurderes, at nuværende demensboliger på Billund Plejecenter uden videre kan anvendes til plejeboliger. Samling af demensboliger vil skulle ske over tid, idet der skal påbegyndes en visitation af demente til Fynsgade i takt med, at plejeboliger her bliver ledige.

Den tredje mulighed er at etablere et nybygget demensafsnit, centralt placeret i kommunen. Som konsekvens heraf kan de eksisterende demensboliger i den sammenhæng overgå til almindelige plejeboliger, hvilket kan indgå i de overvejelser, der præsenteres nedenfor i afsnit 4.4 omkring større enheder.

4.3 Aspekt 3: Særligt omkring korttidsboliger

Som beskrevet ovenfor er antallet af korttidsboliger nogenlunde svarende til det, der efterspørges nu, og det der kan forventes af efterspørgslen i fremtiden. Imidlertid har mange af boligerne begrænset egnethed. I dag er kommunens

korttidsboliger spredt jævnt ud over kommunen, dog med en særlig høj koncentration på Billund Plejecenter (11 ud af 28, hvor de 9 er genoptræningsboliger i Gnisten). En korttidsbolig har ofte en størrelse og indretning, der giver begrænsninger i forhold til, hvilke former for korttidsophold, der kan rummes i boligen. Samtidig er boligerne ofte uegnet til almindelig plejebolig.

De ældre, der indskrives i korttidsboligerne er hovedsagligt ældre, der aflastes fra eget hjem eller ældre, der er udskrevet fra sygehuset til genoptræning. Netop genoptræningselementet gør det relevant at koncentrere korttidsboligerne i tilknytning til genoptræningsfaciliteter. Ved at skabe større sammenhæng med boligen og genoptræningstilbuddet er der mulighed for at øge flowet i genoptræningen, og dermed sikre, at den ældre borger hurtigere kan komme tilbage til egen bolig eller fortsætte til en egentlig plejebolig.

Boliganalysen viser, at ca. 1/4 af korttidsboligerne i dag anvendes til borgere med demens. Det bør derfor overvejes at placere op til ca. 6 korttidsboliger i tilknytning til kommunens demensafsnit.

Løsningsmuligheder

Der kan opstilles to forskellige løsningsmuligheder.

Den ene løsningsmulighed er at etablere det nødvendige antal korttidsboliger i en samlet enhed i tilknytning til træningsfaciliteter og dagcenterfunktion. De eksisterende (geografisk spredte) korttidsboliger indgår i de samlede overvejelser omkring den fremtidige boligkapacitet, herunder evt. omdannelse til plejeboliger.

Ved at samle korttidsboligerne vil det faglige miljø kunne styrkes. Særligt omkring den ældre med genoptræningsbehov, peges der på mulighederne for at realisere en positiv effekt på flowet igennem genoptræningsforløbet. Effekten opstår fordi, der i genoptræningen i højere grad kan holdes et konstant fokus på det konkrete behov, ligesom der hurtigt kan ændres i et genoptræningsforløb, hvis situationen kræver det.

I forbindelse med en evt. samling af korttidsboligerne vil det være nødvendigt at lave konkrete vurderinger af, hvad de nuværende korttidsboliger kan anvendes til. Det er meget sandsynligt, at der skal gennemføres ganske omfattende tiltag, hvis en korttidsbolig skal omdannes til plejebolig, da en forholdsvis stor andel af korttidsboligerne (13 af de 28) i boliganalysen blev klassificeret som havende en begrænset egnethed (for en nærmere fordeling af korttidsboligerne med begrænset egnethed henvises til afsnit 3.1.2).

Samling af korttidsboliger vil hensigtsmæssigt kunne ske på Sydtoften Plejecenter, hvor der i dag er etableret træningsfaciliteter som (med udvidelse af

træningsfaciliteterne) skønnes at kunne udgøre hensigtsmæssige rammer for en samlet korttidsboligenhed.

Den anden løsning er at fastholde en del af den nuværende struktur, samtidig med at de boliger med flest egnethedsbegrænsninger nedlægges og koncentrerer i tilknytning til træningsfaciliteterne. Denne løsningsmulighed indebærer mulighed for at anvende de centralt placerede korttidsboliger til genoptræningskrævende ældre, mens de decentrale korttidsboliger i højere grad anvendes til aflastning mv.

4.4 Aspekt 4: Større plejecentre

Det er erfaringen, at antallet af boliger på et plejecenter, samt boligernes placering i forhold til hinanden, har betydning for mulighederne for at understøtte en effektiv driftsøkonomi. Erfaringer fra området samt Billund Kommunes egne vurderinger peger på, at driftsøkonomisk set er plejecentre på ca. 30, 60 eller 90 boliger fordelt på boenheder med ca. 10-12 boliger en hensigtsmæssig størrelse. Størrelsen er optimal, fordi et antal på ca. 30 boliger er meget hensigtsmæssigt i forhold til planlægning af plejepersonalets arbejdstid, og dermed på en optimal måde udnytter personaleressourcerne. Det er især bemanning omkring nattevagten, der kan optimeres. Ca. 30 boliger, der er placeret hensigtsmæssigt i forhold til hinanden, svarer til det, en nattevagt kan håndtere, men bliver der behov for tunge løft e. lign. kan en størrelse på ca. 30 være i underkanten, fordi det bliver nødvendigt at tilkalde assistance. En størrelse på ca. 60 er mere optimal, fordi der hele tiden er 2 plejere til stede. Størrelsen er også med til at gøre enheden mere robust over for personalefravær i forbindelse med sygdom, efteruddannelse og lignende.

Et andet rationale ved at samle plejeboligerne i større enheder er, at der kan skabes grundlag for et stærkere fagligt miljø, hvor både den faglige og personlige udvikling har bedre vilkår. Dette er også relevant i forhold til rekruttering. I fremtiden kan det forventes, at et arbejde med mulighed for faglig udvikling er afgørende for at kunne tiltrække medarbejdere. Et andet aspekt i forhold til rekruttering er, at små enheder kan give en situation, hvor man har brug for at besætte to halve stillinger. Med større enheder vil der alt andet lige skulle besættes 1 hel stilling, hvilket er lettere end at få besat 2 halve stillinger.

Undersøgelser viser desuden, at hvis boenhederne er for små, kan det have en negativ betydning for beboernes trivsel. I større enheder har beboerne bedre muligheder for at finde ligesindede blandt de øvrige beboere⁴.

---

⁴ "Trivsel og Boligform: Afdækning af boligmæssige trivselsfaktorer hos ældre i plejeboliger", Servicestyrelsen, juli 2007.

I forhold til det ovennævnte er der flere plejecentre i Billund Kommune, der kan betegnes som under den optimale størrelse. Frihavnen Plejecenter i Vorbasse og Engbo Plejecenter i Krogager har henholdsvis 14 boliger (12 plejeboliger og 2 korttidsboliger) og 16 boliger (14 plejeboliger og 2 korttidsboliger). Begge disse plejecentre er i denne sammenhæng betragtet som under den optimale størrelse. Derudover er der Hejnsvig Plejecenter i Hejnsvig, som har 25 boliger (24 plejeboliger og 1 korttidsbolig). Størrelsen er lige på grænsen til det, der vurderes som optimalt.

Løsningsmuligheder

Der kan opstilles flere løsningsmuligheder, som i princippet beror på forudsætninger omkring de gevinster, der kan indhøstes ved at have større enheder. Gevinsterne har, som beskrevet ovenfor, forskellige karakterer – f.eks. optimering af ressourcer, forbedring af rekrutteringsmuligheder og trivsel for beboerne. I det følgende er beskrevet et handlerum med 2 perspektiver, der begge fastholder en overordnet målsætning om større enheder.

I det første perspektiv tages det som forudsætning, at jo større enheden er, des flere gevinster kan indhentes. I det næste perspektiv modereres forudsætningen, og det antages, at når et plejecenter er nået en vis størrelse, så aftager de potentielle gevinster. Det centrale er, at begge perspektiver understøtter målsætningen, og at det første perspektiv ikke udelukker det andet perspektiv på længere sigt.

I det første perspektiv nedlægges følgende 5 plejecentre: Mødestedet, Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter, Omme Centret og Frihavnen i Vorbasse. Centrene nedlægges, fordi de alle har en størrelse, der ligger under det, der vurderes som en optimal størrelse. Som erstatning for de nedlagte plejeboliger, udvides kapaciteten på de øvrige plejecentre. Konkret hvor udvidelsen finder sted, afhænger dels af de fysiske muligheder, og dels af løsninger i forhold til de andre aspekter, herunder hvordan demens- og korttidsboligproblematikken løses.

Det andet perspektiv modererer løsningen ved at bibeholde Omme Centret. Omme Centret har 30 plejeboliger, hvilket er lige på grænsen af det, der vurderes som optimalt.

I begge perspektiver er der behov for yderligere analyser for mere præcist at give et billede af de driftsmæssige gevinster. Forskellen på de to perspektiver er, at gevinsterne vurderes mere sikre og sandsynlige i forhold til det andet perspektiv. Hertil kommer, at på Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter, Mødestedet og Frihavnen i Vorbasse skal der gennemføres omfattende genopretningsopgaver, for bare at skabe tidssvarende plejeboliger. En sådan investering vil gå imod en langsigtet målsætning om større enheder, og investeringen kan derfor ikke retfærdiggøres under forudsætningen om, at større enheder er mere effektive og giver højere kvalitet.

4.5 Aspekt 5: Handicap- og psykiatriboliger

Den demografiske udvikling medfører alt andet lige behov for etablering af yderligere 8-10 boliger til psykisk udviklingshæmmede inden for 10 år.

Der forventes en stigende andel af ældre udviklingshæmmede, der får behov for en plejebolig. Det er samtidigt forventningen, at der på kortere sigt vil blive behov for boliger til yngre udviklingshæmmede.

Løsningsmuligheder

Det er en løsningsmulighed, at kapaciteten udvides med 8 handicapboliger, der etableres som plejeboliger på et plejecenter. Derved frigøres der boliger i bo-fællesskaberne, der kan målrettes yngre udviklingshæmmede, der således ikke visiteres til plejebolig på et plejecenter.

Scenario for den fremtidige struktur

I dette kapitel opstilles et scenario i form af et *løsningsforslag* samt en *perspektivering* på, hvordan fremtidens struktur for boliger inden for ældre- og handicapområdet kan blive.

Både løsningsforslag og perspektivering er en af en række mulige måder at løse de fremtidige behov på. Scenariet er baseret på de løsningsmuligheder, der er beskrevet i de forrige kapitler, kombineret med forudsætninger for, hvordan der prioriteres imellem de forskellige udfordringer.

I første omgang opstilles et grundscenario, som tager udgangspunkt i en række forudsætninger. Derefter perspektiveres i forhold til grundscenariet ved at justere/moderere på forudsætningerne.

I forbindelse med udarbejdelsen af dette oplæg til bolighandlingsplan peger kommunens erfaringer og udviklingstendenser generelt på, at en struktur med mindre plejecentre med et relativt lille antal plejeboliger ikke er optimalt ud fra et effektivitets- og ressourceanvendelsesperspektiv. Det er derfor også netop denne forudsætning, der er omdrejningspunktet for perspektiveringen.

Det er vigtigt at bemærke, at det er en generel vurdering at større enheder er både mere effektive og giver en højere kvalitet. Det er imidlertid ikke muligt at give en præcis vurdering af, hvad en større enhed faktisk er, eller sagt på en anden måde ved vi ikke præcis hvilken størrelse der er mest optimal, og om der faktisk kan ske det modsatte hvis enheden bliver for stor. Hertil kommer selvfølgelig også andre perspektiver som f.eks. om det overhovedet er ønskeligt med f.eks. et stort center, som vil have karakter af en "de gamles by".

5.1 Om scenariet

Konkret er der i forhold til de forskellige løsningsmuligheder foretaget en *kvalitativ* vurdering. Vurderingen er foretaget i forhold til følgende kriterier:

- ... mulighederne for driftsoptimering
- ... kvalitet i det kommunale tilbud
- ... mest mulig udnyttelse af de eksisterende fysiske rammer

Der er som nævnt tale om en kvalitativ vurdering, ligesom vægtningen mellem de tre kriterier også er kvalitativ. Rent faktisk vil de to første kriterier i mange

tilfælde hænge tæt sammen. Når der f.eks. er tale om ophold i korttidsbolig, er det både en kvalitet for borgerne, at opholdet bliver så kort som muligt, samtidig med at der forventes driftsoptimeringspotentialer i at skabe et større flow igennem denne type boliger.

Foretages vurderingen med en anden prioritering af kriterierne, eller med en prioritering af helt andre kriterier, vil resultatet også kunne blive et andet end det, der beskrives i scenarierne nedenfor.

Det afgørende er, at de scenarier, der præsenteres nedenfor, er en helhedsløsning, hvorfor evt. justeringer skal foretages med grundige overvejelser omkring evt. konsekvenser for andre dele af det pågældende scenario.

5.2 Grundscenariet: Effektivitet og kvalitet

I grundscenariet er forudsætningen at skabe driftsoptimering og sikre høj kvalitet i det kommunale tilbud.

Første element i scenariet er problematikken omkring demente. Med en forventning om flere demente med behov for at være afskærmet fra andre ældre, er det nødvendigt med flere boliger egnet til dette formål. I dette scenario løses demensproblematikken med etablering af et specialcenter på Fynsgade Plejecenter i Grindsted. 6 af demensboligerne etableres som korttidsboliger for demente.

I forhold til korttidsboliger samles disse på Plejecenter Sydtoften. Antallet af korttidsboliger skal nogenlunde svare til det nuværende antal, dog med en reduktion svarende til det antal korttidsdemensboliger, der etableres på Fynsgade Plejecenter. I alt vurderes der at være behov for ca. 22 korttidsboliger. Det anbefales, at Fynsgade Plejecenter indrettes på en måde, således at plejeboligerne eller en del af plejeboligerne kan udgøre en bufferkapacitet i forhold til korttidsboliger.

Som et resultat af forudsætningen om driftsoptimering og styrkelse af kvaliteten i det kommunale tilbud foreslås Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter i Krogger, Mødestedet i Grindsted og Frihavnen i Vorbasse nedlagt. De fire plejecentre har dels en størrelse, der vurderes som mindre optimal, og dels er plejecentrenes egnethed af en karakter, der reelt stiller store krav til genopretning for alene at skabe tidssvarende plejeboliger.

I forbindelse med omdannelsen af Plejecenter Fynsgade til demensafsnit og nedlæggelse af de ovenfor nævnte plejecentre er det nødvendigt med reetablering af de 112 plejeboliger, der fragår. Erstatningsboligerne etableres på Sydtof-

ten og i Billund Plejecenter. Den konkrete fordeling afhænger til dels af de fysiske muligheder på de to plejecentre.

Den fremtidige struktur består herefter af 4 plejecentre (hvoraf det ene er et specialiseret demensplejecenter).

I forhold til handicapområdet etableres yderligere 8 plejeboliger til ældre udviklingshæmmede, som konsekvens af et øget behov. Placeringen af disse boliger bør ske i Grindsted, da der her forefindes forskellige tilbud rettet til den beboergruppe. I forhold til psykiatriområdet forudsættes den nuværende praksis fortsat, således at botilbuddet forefindes uden for kommunen.

Tidsperspektivet for grundscenariet er som følgende:

Kort sigt 2010-2013:

- Fynsgade Plejecenter omdannes gradvist til et demenscenter. Omdannelse sker efterhånden som de eksisterende plejeboliger frigøres. Forholdsvis hurtigt overgår de 18 enheder fra Billund Plejecenter til Fynsgade demenscenter. De 18 boliger på Billund Plejecenter kan uden videre overgå til plejeboliger.
- Der etableres 22 korttidsboliger på Sydtoften. Om der skal ske en omdannelse af de eksisterende plejeboliger til korttidsboliger og i stedet etableres nye plejeboliger afhænger af en konkret vurdering. Der skal samtidigt foretages en nøjere vurdering af mulighederne for at anvende de nuværende geografisk spredte korttidsboliger til plejeboliger, idet egnethedsanalysen peger på at flere korttidsboliger i dag ikke er egnet til stærkt plejkrævende beboere.
- I det omfang der er behov for midlertidig plejeboligkapacitet, som følger af omdannelse af plejeboliger på Sydtoften og Fynsgade Plejecenter, kan 8 ældreboliger forholdsvis let omdannes til plejeboliger på Frihavnen i Vorbasse.
- Efterhånden som behovet opstår etableres plejeboliger til ældre udviklingshæmmede. Behovet forventes at stige med ca. 8 boliger, men udviklingen følges nøje.

Mellemlang sigt: 2014-2021 (kommuneplanens tidshorisont)

- Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter i Krogager, Mødestedet i Grindsted og Frihavnen i Vorbasse nedlægges. Erstatningskapacitet svarende til ca. 80 plejeboliger etableres på Sydtoften og Billund Plejecenter.

- Det skønnede behov for udvidelse af kapaciteten med ca. 12-36 plejeboliger i 2019, følges nøje og dækkes ved nybyggeri i Billund og/eller i Grindsted

Lang sigt

- Kapaciteten følges nøje og tilpasses i overensstemmelse med de overordnede målsætninger.

5.3 Perspektiver på grundscenariet

I grundscenariet sker nedlæggelserne af de 4 plejecentre på mellemlang sigt. I realiteten kan dette ske med udgangen af den periode der udgør det korte sigt. Hvis beslutningen foretages i forbindelse med budgettet for 2011 kan de ny-etablerede plejeboliger formentligt tages i brug i løbet af 2013.

Strammes antagelsen omkring gevinsterne ved større enheder, vil Omme Centret også kunne nedlægges. Erstatningskapaciteten indgår i det samlede regnestykke, således at der i alt vil være behov for ca. 140 nye plejeboliger på Sydtoften og Billund Plejecenter.

Tidsperspektivet i grundscenariet er et udtryk for, at evt. gevinster skal indhøstes hurtigt. Viser det sig nødvendigt med en mere langstrakt proces, hvor en eller flere af nedlæggelserne ikke kan ske i det foreslåede tempo, er dette principielt ikke i modstrid med den overordnede målsætning om større enheder. Dog er det nødvendigt at sætte processen i forhold til evt. genopretningsbehov på de nedlægningsforeslåede plejecentre. Det vil stride mod målsætningen og imod et økonomisk rationale, at investere ressourcer i at gøre boliger på Hejnsvig Plejecenter, Engbo Plejecenter i Krogager, Mødestedet i Grindsted og Frihavnen i Vorbasse tidssvarende.